

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1885. évi folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdi-Vásárhelyt a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfizetési pénzek vidékről — legzélszerűbben posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

Felreértés kikerülése végett kijelentjük, hogy azoknak, kik előfizetéseikkel hátrálékban vannak, lapunkat csak azon reményben küldöttük és fogjuk talán ezután is küldeni, hogy a hátrálékot utólagosan be fogják küldeni.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A párbér kérdése.

(Folytatás.)

Hogy a párbér nem csupán személyi teher, kitetszik a jobbágyság azon kivételes, egykori helyzetéből, melynél fogva a jobbágy addig nem fizette azt, ha meg-nősült is, míg atyja házában maradt, de mihelyt önálló vagyon élvezője lett, azonnal ránehezült a párbér fizetésének terhe. De így apja mellett csak oszporafize-

tésre vala köteles, mint egy vagyontalan, miből kitetszik, hogy ha a párbér csupán személyi és nem dologi jellegű is lett volna, akkor a párbérfizetés azon pillanatban kötelezővé vált volna, midőn két ember házassági frigyre lépett egymással. Itt tehát elesik a párbér elnevezésből a kepe személyi jellegére következtetők okoskodása.

Állításunk mellett bizonyít továbbá még azon tény is, hogy mindig a birtokos-osztály köteleztetett a kepefizetésre; a művészek, mesteremberek, kereskedők fel voltak mentve a kepe-fizetés alul, csupán jövedelmük után illő pénzt tartoztak fizetni. Azonkívül a nemes — a mint tudjuk — sem adó-, sem párbérfizetésre nem volt köteles, de ha jobbágyi birtok tulajdonosává lett, tekintet nélkül személyére, azonnal párbér-köteles lett s e mellett viselte a patronusi terheket.

Ezen álláspont mellett bizonyít az is, hogy a birtokos-osztály egykor vagyona után tizedet fizetett a plebánosnak és mesternek. Mindezek pedig megdönthetetlen bizonyítékot szolgáltatnak arról, hogy a párbér nem egyedül a fizetésre köteles egyén személyéhez, hanem az általa birtokolt vagyonhoz tapadt, a kötelezettség ezt terhelte és a személyi kötelezettség ott állott elő, a hol párbérköteles birtok nem találtatott.

De kitűnik továbbá azok kötelezettsége is, kik nem laktak azon plebánia területén, melyen párbérköteles birtokuk fekszik. Dacára, hogy az ilyen teherköteles birtokoknak tulajdonosai nem laktak a plebánia területén és személyileg nem veszik igénybe pl. a kátholikus plebánost és mestert, mindazon-

által birtoka után huzamos vagy ha tetszik, örökös távolléte esetében is tartozik a párbért fizetni.

Az is édes keveset, sőt épséggel semmit sem bizonyít, — mint fennebb is érintve lőn — hogy valaki nem tartozván eme vagy ama valláshoz s nem veszi igénybe annak papját, tehát nem is fizet; mert itt nem is a pap vagy mester igénybevételén fordul meg a dolog, miután ez a tiszta személyes praestatióval, a stolával elégtetik ki, hanem a párbér közjogi szerződés lévén, ép úgy kötelezi a birtok tulajdonosát, mint kötelezi pl. az állam az iskolaadó fizetésére azokat is, a kiknek nincsenek gyermekeik.

Itt is, ott is nemesak azt terheli a közjogi kötelezettség, kinek érdekében a közület működik, hanem inkább és főképpen azt, a ki a közjogi kötelezettséggel terhelt vagyonnak birtokosa. Tehát sem a tartózkodás, sem a vallásfelekezétség nem ment fel senkit a vagyon után fizetendő párbér kötelezettségének terhe alól. Különben azon képtelenség is következnék a szigorúan személyi kötelezettség mellett, miszerint a párbérköteles még akkor is tartozzék fizetni a kepe-t a lelkésznek és mesternek, midőn már többé nem tulajdonosa földjének. Már pedig ez a gyakorlat sehol sincs szokásban, sőt éppen az ellenkezőről tanuskodik.

De tekintsük meg a patronatusokat. Ezek, dacára annak, hogy igen gyakran pl. a káth. egyház, mint közület, nem működik a patronusok javára, mégis kötelezettségüket kell hogy teljesítsék a plebánia, templom és iskola iránt.

Aztán nálunk Erdélyben akárhány példa van rá, hogy a káth. birtokos bir-

toka után a református lelkésznek fizeti a kepe-t és viszont a ref. birtokos a káth. lelkésznek. Ez oly történelmi igazság, oly tiszta és megdönthetetlen logika, melyet szándékosan félreecavarni nem lehet, nem szabad; oly kötelezettség, melynek teljesítésére vonakodás esetén a föld birtokosát karhatalommal is kényszeríteni lehet.

Ez egyszersmind hosszú századok által szentesített gyakorlaton alapuló, nem magán-, hanem magyar közjogi alapon nyugvó igazság és tény, melyet a források helytelen alkalmazása által félremagyarázni, megzavarni lehet, de megdönteni soha.

(Folytatás következik.)

Felvidéki.

Jelentés a kolozsvári tanoncz-és segéd-munkakiállításokról.

b) 1884.

(Folytatás.)

A második tanoncmunka-kiállítás a szép kezdeményezésnek méltó folytatása volt. Iparosaink kiváló érdeklődést tanúsítottak ez intézmény iránt. Az iparos egyesület a kiállítás tartamára a legnagyobb készséggel engedte át helyiségeit.

Kiállításunk ez évben jóval nagyobb terjedelmű volt, mint az első, mit főleg annak tulajdoníthatni, hogy ez eszmét az iparosok is magukévá tették, s munkakiállításunkon szintén részt vettek.

De lényegesen emelte kiállításunk értékét s tette azt tanulságosabbá az is, hogy a budapesti m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága válogatott tárgyaiból egy igen tanulságos kiállítást rendezett, s azzal kapcsolatban iparosainknak Táboraszi Ottó muzeumi igazgató ur magyarázó előadásokat tartott, valamint az is, hogy azon részt vettek a magas kormány által föntartott

A „Székelyföld“ tárczája.

Hit, remény és szeretet.

Három csillag ragyog éltünk égén:
A szeretet, a hit és a remény;
S világítva előttünk az utat,
Hová lépünk, biztos helyre mutat.

Ha az élet némán tűrni kényszerít,
Bú és bánat keseríti élted:
Reád hinti kedves sugarait
A legelső fényes csillag: a hit.

Csalatkozáls s szived sajog, vérez?
Oh, tekints fel a kékelő éghoz!
A második csillag élted égén
Kitartást nyújt s e csillag a remény.

S hogyha kebled titkos vágyak hona,
Melyből a bú sietve száll tova:
Nézd! mi ragyog a fellegek felett?
A harmadik csillag: a szeretet!

Jámor Lajos.

A feltámadás ünnepe.

(Rajz.)

Irta: Krišta Róza.

Gyönyörű tavaszi reggel van; a természet most ébred újjá. Az üde, illatos lég olyan jól eső érzéssel tölti el a keblet! Ilyenkor az ember is egészen újjá születve érzi magát. A messze tájról visszajött fecskék hangos csicseregéssel igyekeznek kifejezést adni azon örömeiknek, hogy hazatérhettek, s a tavasz első kedvelt virágai: a kis ibolyák is, már teljes pompájukban ékeskednek. Minden örülni látszik az új kikeletnek.

M. városka tornyaiban ünnepélyesen huzák a harangokat. 10 óra van; az ájtatos népsiet a templomba a szent miséhez, hogy hála-t rebeghessen az Ég Urának a mai szent naphoz.

Ma van a Megváltó feltámadásának ünnepe!

Minden háznál ünnepet ülnek, minden arcon öröm ül, csak ott, ama földszintes kis háznál van mély szomorúság, ott láthatni egy fájdalomtól eltorzult sötét arcot.

Élte delén levő férfi ez; tömött fekete haja között már láthatni itt-ott csillogó fehér szálat is. Összeráncolt szempár, a mi sárga fekete arcát még visszatetszőbbé teszi. Izgatottan jár le s fel a szobában, néha érthetetlen szavakat mormogva fogai között, s kezét ökölbe szorítva, mintegy fenyegetni látszik valakit. A szoba háttéréből jövő fájdalmas nyöszörgésre ijedten rezzent össze a sötét gondolatokkal tépelődő férfi, s azon hely felé sietve, honnan a fájdalmas hangok jöttek, aggodalomtéljesen hajolt a szenvedő fölé.

— Kivánsz valamit, kedves leányom? — kérde s gyöngéden megsimogatá a betegnek láztól forró homlokát.

— Papa! — nyögé a kis 7 éves beteg — hol van a mama?

A férfi fájdalmasan sziszszent föl:

— Anyád nincs többé, gyermekem!

— Talán a jó Istenke vitette el őt is az angyalokkal, mint a kis Ellát és Aladárt? — kérde feldoklő hangon a leányka.

— Kedves Idám! — szólt a férfi, nem felleva a gyermek kérdésére — nézd, ezt dok-

tor bácsi küldte neked, hogy olyan jó gyermek vagy s mindig beveszel a gyógyszerből. Lásd, most csak egy kis kanálkával kell bevenned — s a gyermek elé vitt néhány piros tojást s egy üvegcsével gyógyszert.]

A leányka szemei egy pillanatra örömtől villantak föl a szép piros tojások láttára s engedelmesen vevé be a gyógyszert. Ezután kissé elcsendesedni látszott. Atyja halkan távozott el az ágytól; az ablakhoz ült és fejét kezére hajtva, gondolatokba merült; sötét multjából idézett elő képeket, a melyek átgondolásánál időnként nehéz sohajok törtek elő kebléből.

Oh, e férfinak igen sötét, gyászos élete van! Pedig mily boldog volt ő csak néhány rövid évvel ezelőtt családjá körében! Kölcsönös szeretet volt közte s neje között, s ő oly örömmel dolgozott szerető jó neje s gyermekeiért; oly boldognak érzé magát, midőn hivatalos teendőit végezve, hazatérhetett kedves családjához! De boldogsága igen röviden tartott volt, mert erélytelen, gyenge lel-kénél fogva nem tudott ellentállani a kísértésnek. Már három kis gyermekben győ-

összes erdélyrészi szövészeti és faragászati iskolák, névszerint: a deési, tordai, csik-szeredai, ádámosi, dicső-szt-mártoni, nagy-szebeni, segesvári és bethleni szövő-, a b-hunyadi gyermekjáték-készítő, a hosszufalusi műfaragászati, a kézdi-vásárhelyi háziipar-sa kolozsvári kertészek disznóvényeikkel.

A kiállítást Kolozsvár sz. kie. város polgármestere, a helybeli iparos-egylet elnöke és Hegedüs Károly ur, a közép-ipartanoda igazgatója, mint a magyar kormány kiküldöttje, augusztus 28-án alkalmi beszédekkel, nagyszámu közönség jelenlétében, a polgári dalegylet közreműködése mellett nyitották meg. A kiállítás a nagy közönség körében reményünket fölműlő érdekfűzést keltett, s hét napi tartama alatt közel 7000 ember látogatta meg, úgy hogy 10 és 20 kr közös belépti díjakból 1231 frt gyűlt be az iparos tanulók és segédek jutalmazására s a kiállítás költségeinek fűdözésére.

A már említett szakiskolákon kívül e 2-ik kiállításon részt vett 145 iparos tanuló, 111 segéd, összesen 256 kiállító. Jutalommal lett kitüntetve, és pedig a tanulók közül:

I. csoport: Fémip., 15 tan., együtt 95 forintot. II. csoport: Kő-, föld-, agyag-, üvegipar, 8 tanuló, együtt 39 frtot. III. csoport: Fa-ipar, 19 tanuló, együtt 103 frtot. IV. csoport: Bőr-, toll-, szövőipar, 6 tanuló, együtt 26 frtot. V. csoport: ruházati ipar, 23 tanuló, együtt 87 frtot. VI. csoport: vegyes ipar, 7 tanuló, együtt 35 frtot. Összesen: 78 tanuló, együtt 385 forintot.

Továbbá 1-1 szövészeti és faragászati iskolai növendék, együtt 8 forintot. Vagyis 80 tanuló 393 frtot.

A segédek közül:				
I. csoportból	8 segéd,	együtt	94 frtot.	
II. "	3 "	"	30 "	
III. "	6 "	"	55 "	
IV. "	1 "	"	5 "	
V. "	36 "	"	168 "	
VI. "	1 "	"	10 "	

Összesen 55 segéd nyert 362 frtot.

E kimutatás szerint a kolozsvári iparos tanulók második (1884-ik évi) kiállításán 80 tanuló nyert 393 frtot, 55 segéd nyert 362 forintot.

Kiosztatott tehát jutalomban: 775 forint és mintegy 200 dics. oklevél.

(Vége következik.)

Tanügy.

A kézdivásárhelyi tanítói kör folyó évi márczius hó 25. az elemi leányiskolában rendes gyűlést tartott.

Tárgyai a következők voltak:

1. Elnöki megnyitó beszéd.

nyörködött a boldog házaspár, a midőn egy csábos szép hölgy tűnt föl a kis városban, ki a barátság leple alatt befurakodott a békés család körébe. A szép daemonnak behizelgő, mézédés modorával sikerült behálózni a tapasztalatlan nő szívét, ki osztatlan barátságával ajándékozta meg őt s nem vevé észre, hogy az angyalbőrbe bujt vipera férje szívét lassanként hálába keríté. Gábor a szép hölgy kaczer modora mellett lassanként unalmasnak kezdé találni nejeének szende, egyszerű magaviseletét, s minden szabad idejét neki szentelvé.

Hányszor figyelmezteté Gábort édes anyja, hogy óvakodjék e nő társaságától, ki majd egykor meg fogja mérgezni a békés családi szentélyt! Ah, de az elvakult férfi a szülői jó tanácsra gorombasággal felelt, és árva nővérét, ki egy nyilvános multság alkalmával a szép daemon tolakodó barátságát megvetéssel viszonzotta, ott a társaság előtt sértő szavakkal illette s aztán végleg szakított velők; többé még anyja háza felé sem ment. A szegény özvegy anyának végtelen sebet ejtett szívére az, hogy édes fia egy idegen, ledér nő miatt haraggal fordul el házatól holott oltalmazója kellene hogy legyen anyjának s nővérének. Vége volt minden reményének, hogy az őrző szerelmes, kötelességét szem előtt tartva, szakítana a csábítóval. Nagyon sajnálta menyét, ki csak árnya lett a réginek, a mi óta világos lett előtte a vétkes viszony.

2. Mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.

3. Következett volna gyakorlati tanítás Rákosi József által az elemi leányiskola VI. osztályában az iránylatból, mely azonban, nevezett betegsége miatt, megtartható nem volt.

4. Felolvasatott körünk 1882. december 14-től 1884. május 29-ig történt működéséről szóló titkári jelentés, mely az alábbiakban látható

T. Kör!

Körünk 1882. december 14-től 1884. május 29-ig történt működéséről szóló titkári jelentésem van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

A rendes tagok száma jelenleg 15. Van azonkívül egy tiszteletbeli tag is, kit a kézdivásárhelyi tan- és nevelésügy terén oly bokros érdemekkel bíró, s ép ezek elismerésül kézdivásárhelyi papsága által 25 éves jubileuma alkalmával szerény körünk által díszokmányon is megtisztelt: tiszteletes Székely János helybeli nagy pap, még egy pártoló tag is, kit tek. Köllönte Mózes iskolai gondnokné urasszony személyében van szerencsénk tisztelni.

Gyűlés tartatott ez idő alatt 7, és pedig 5 rendes, egy alakuló és egy rendkívüli.

E gyűléseken felolvasás, illetőleg értekezés tárgyait képezték a következő tételek:

a) „Tarlózás működésünk mezejéről“. Értekező Baló László.

b) „Az állatok szellemi működése“. Értekező Kis Károly.

Vita-kérdés ki volt tűzve 3, u. m.:

a) „Szükséges-e a népiskolában a növények kezébe az olvasókönyvön kívül más könyvet is adni?“ Vitatkozók voltak: M. Székely János és Vajna Károly kartársak, kiknek e kérdés fölötti vitáját körünk elég érdekesnek találta ugyan, de mivel e tárgyat nagyon fontosnak tartotta, azt még bővebb tanulmányozás végett egy e célra kinevezett több tagu bizottságnak adta ki, a mely aztán fönnbbi vitatkozók egyikének is nézetét egészen helyesnek nem tartva, következő, mindkettőtől különböző javaslatot készítette:

1. Mondja ki a tanítói kör, hogy az egy tanítóval bíró hat osztályu népiskolában a létező viszonyok szem előtt tartásával olyan olvasókönyvet tart legcélszerűbbnek, melynek alapján a hit- és erkölestan, az irva-olvasás, beszéd- és értelem-gyakorlat, szám-tan, ének, rajz, torna és női munka kivételével, a reáliai sikeresen taníthatók; önként értetvén, hogy a csoportosítás elve itt is kellő méltatásban részesüljön.

2. Az előbbi pontban jelzett olvasókönyv

Gábor a szép csabító miatt hivatalát is egészen elhanyagolta; nem is tudott már helyes munkát végezni, a miért hivatalától felfüggesztetett. Neje, nem bírván már tovább is oly lealázó szerepet vinni oldalánál, haza ment atyjához, magával vivén egyetlen kis leányát is, mert időközben két kisebb gyermeke: Aladár és Ella, egy ragályos betegség áldozatai lettek...

A sötét gondolatokkal küzdő férfi keblét kínos sohaj hagyá el e perczben.

— Hah! te voltál oka mindennek! — nyögte fájdalmasan. — Te rombolád szét földi mennyországomat, feldulád békés családi életemet! Oh, én örült! még mire vetemedem! császávaival rávett még arra is, hogy angyaljószágú nőmet elhagyva, kövessém őt egy messze városba. Hah, te vipera! — sziszegé fogai között — nemde, midőn már fogytán volt pénzem, más karjai közé menekültél? — Itt kínosan sehajtott föl: Visszatérve ide, hogy mélyen megbántott nőm bocsánatát kinyerni törekedjem: mit találtam? A sokat szenvedett nő hült tetemeit, ki megeléglvén a szenvedéseket, fényes hazájába költözött, s nehéz betegten elárvult kis Idám. Oh, Isten! tartsd meg őt nekem; támaszd föl betegségéből, Megváltó szent Atyám!

De remélhet-e bocsánatot e férfi, ki nemcsak saját családi tüzhelyét dulta föl elvakult szerelme által, de összetörte a békét jó anyjával s nővérével is, kiknek vétségök abból áll, hogy a jó utra akarták terelni. Már ne-

kiegészítésül a hazaszeretnek minél nagyobb mértékben leendő felkeltése és edzése s a magyar történelem kimagasló alakjainak kellő méltatása végett az 5. és 6. osztályos tanulóknak e célra vonzó modorban szerkesztett történelmi kézikönyv is adassék.

3. A több tanítóval bíró iskolában, s főleg ott, hol minden osztálynak külön tanítója van, a mai használatban levő, hasznos ismereteket tartalmazó olvasókönyvek helyett a célja, mint tartalma magasztosabb voltánál fogva hivatottabb nemzeti olvasókönyv adassék.

4. A több tanítóval bíró iskolában, hol a hat osztály teljesen be van rendezve, a negyedik osztályig az olvasókönyvön kívül más kézikönyv ne adassék; a 4., 6. osztályban a reáliai külön kézikönyv alapján tanítandók. E javaslatot körünk is teljesen elfogadta.

b) Melyik helyesebb módszer a népiskolában az éneknek hangjegyek alapján való tanítására: a számjegyek: 1. 2. 3. (Cheve rendszere), a do, remi (Weber rendszere) és a C. dur szerinti (Bartalus rendszere) tanítás közül? Vitázók: Demeter Róbert, Rákosi József és Barabás Mór, kik már e tétel fölött egyik gyűlésen élénk eszmecserét folytattak, de a mely fölött a kör határozata kimondását azon okból, mert e három rendszer közül az első, nálunk magyaroknál, még csaknem egészen új lévén, célszerűtől lesz előbb a szakembereknek is majd a lapokban megjelenendő véleményeit megismerni, függőben hagyta.

c) „Városunk elemi iskoláját tekintve, miképen lehetne a tananyagot részint redukálni, részint helyesebben beosztani?“ Körünk e kérdést megvitatás és arról való véleményes jelentéstétel végett Baló László elnökölte alatt M. Székely János és Vajna Károly kartársakból alakult bizottságnak adta ki, kik arról jelentésüket megtévén, a kör azt elfogadta.

(Vége köv.)

Különfélék.

— Tisztelt olvasóinknak boldog ünneplést kívánunk!

— Homokay László szintársulata — mint illetékes forrásból értesülünk — Kézdi-Vásárhelyre jön, hol husvétkor kezd meg előadásait. A társulat Csik-Szeredában is tetszés között működött, repertoírja, melybe több új darab van felvéve, elég változatos, s így bátran ajánlhatjuk a közönség figyelmébe és pártfogásába.

— Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület előkészítő bizottsága Kolozsvárra folyó hó 1-én tartott ülésén elhatározta, hogy az

hány napja, hogy visszatért pénz nélkül s megbánással szívében, s olyan jólesett volna lelkének, a jó édes anya lábaihoz borulva, feledést kérni a multakra tőle! De nem volt bátorsága ezt tenni; hátha a mélyen megsértett anyja visszautasítólag tartaná kezét az engedetlen, rossz gyermek elé...

Az utczáról behangzó zajra kíváncsian tekintett az ablakra a lelkiismeret mardosásai- val küzdő férfi. A templomból hazatérő néptömeg hullámzása okozá a zajt. Mily keserű irigységgel telten nézé a mosolygó, vidám arcokat! Mily nagyon fájt szívének az összehasonlítás jelene és boldog multja között, a midőn ő is mo-olygó, vig arczezal, nyugodt arczezal, nyugodt lélekkel tölthette el a husvét szent napját!

E perczben kopogás hangzik ajtaján. Összszerezett: vajjon ki lehet e látogató! mert az orvoson kívül — ki pár órával ezelőtt járt a gyermekhez — nem volt senki, kinek látogatását remélheté vala... A kopogás ismétlődött, s mielőtt ideje lett volna felelni, az ajtó feltárult s azon anyja és nővére léptek be.

— Anyám! édes jó anyám! — kiáltá Gábor, anyja lábaihoz borulva — eljővél hát a rossz gyermekhez, hogy megbocsásd neki azt a sok bántalmat, keserűséget, melyet vétkes könnyelműsége által ejtett mindnyájotok szívére! Oh! fogadd szivedre a megtérő fiut, drága jó anyám, s te is, édes jó testvérem,

április hó 11-én, azaz jövő szombaton a vidékről megérkező képviselőkkel és tagokkal előtervezet tartatik; megvitattatnak az alapszakályok s megállapodás történend az iránt, hogy 12-én, a közgyűlés napján, a vidéki tagokra való tekintettel az alakulás megtörténhessék. 11-én este lesz az ismerkedési estély s másnap a redutban az alapszakályok elfogadása s az igazgató-választmány megválasztása. A közgyűlésre az összes erdélyi képviselők, a sajtó és a főispánok meghívtak. A közművelődési egyesület alapító tagjai közé újabban Szentkereszty György br. lépett. Az egyesület érdekében mindenfelé megindult a mozgalom. Általános örömet okozott a belügyminiszternek ama rendele, melyel Beszterce-Naszód megye törvényhatóságának az erdélyi magyar közművelődési egyesületre vonatkozó határozatát megsemmisítette.

— Lapunk mult számában több tekintélyes polgár aláírásával egy meghívás volt közzétéve azon célból, hogy itt Kézdi-Vásárhelyen is az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület“ fiókja megalakíttassék. Nem tehetjük, hogy ismételtelen mi is újból fel ne hívjuk városunk lelkes polgárait arra, hogy husvét harmadnapján délután 3 órakor a tanácsháznál tartandó alakuló gyűlésre mentől nagyobb számban jelenjenek meg.

— Uj postahivatal. Oszdolán postahivatal állíttatott fel, mely a napokban kezdette meg működését. A postamesteri állás özv. Cserey Gyuláné ő nagyságával töltetett be.

— A kézdivásárhelyi takarékpénztár 1885. márcziushavi forgalmi kimutatása. Bevétel: betétek 73 tételre 4818 frt 33 kr, váltó-leszámitolásból 122,679 frt, kézi zálog-számlán 944 frt, kamat-számlán 2951 frt 58 kr, illeték-számlán 981 frt 02 kr, részvény-átíráásokból 10 frt, kezelési költség-számlán 77 frt 46 kr, visszleszámitolt váltókra 28,090 frt 79 kr, jelzálogkölesön-számlán 17,650 frt, tiszti előleg-számlán 20 frt, vegyes államdíj-számlán 2 frt 15 kr, többek számláján 2000 frt, visszváltókamat-számlán 20 kr, ügyészi költség-számlán 14 frt 36 kr, pénztár-készlet 1885. márcziushó 1-én 9449 frt 10 kr; összesen 189,687 frt 99 kr. Kiadás: betét-kifizetés 69 tételre 8736 frt 05 kr, betéti folyó kamatokra 30 frt 17 kr, leszámított vált. 146,122 frt, kézi zálog-számlán 939 frt, osztalék-számlán 504 frt, kezelési költség-számlán 99 frt 01 kr, tiszti fizetésekre 226 frt 67 kr, visszleszámitolt váltókra 6980 frt 50 kr, visszváltókamat-számlán 1309 frt 11 kr, jelzálogkölesön-számlán 17,525 frt, igazgatási költség-számlán 555 frt 30 kr, jótékony cél és jutalékszámlán 60 frt, 6 száml. megtérített kamat 32 kr, ügyészi költség-számlán 10 frt 61 kr, posta- és bélyegdíj-számlán 51 frt 61 kr, többek számláján 2000 frt, vegyes államdíj-számlán 4 frt 64 kr, pénztár-maradvány 1885. márczius 31-én 4534 frt; összesen 189,687 frt 99 kr. Kézdi-Vásárhely, 1885. márcz. 1-én. Bányay Ferencz, Benkő Gyula, könyvelők.

bocsáss meg nekem. Vajha ne késtem volna meg így a megtéréssel! Én mindent veszték, de most, hogy titeket visszaadott nekem a Megváltó szent kegyelme, remény kél szívemben, hogy a ti gondos ápolástok alatt fel lesz támasztva betegségeből kis leányom, ki talán borús életemre egy kis derűt is fog árasztani.

— Jer, jer szívemre, édes Gábor! — monda a mélyen megilletődött anya, ki alig tartatá vissza könnyeit. — S te azt hívd, hogy nehezteltem rád? Oh! hisz az anyának soha sincs rossz gyermeke... az mindig menteni tudja gyermeke hibáit. Hát nem te tasztálád el minket? De mi soha sem éreztünk haragot irányodban. Azonban borítsuk a multakra a feledés fátyolát. A templomból kijövet hallottam, hogy visszajöttél, s perczig sem késtem felkeresni téged. Azon örömemnek kifejezést adni meg sem kísértem, hogy könnyelmű tetteidet olyan nagyon megbántad. Légy nyugodt: mindent el fogunk követni, hogy a kis Ida virágzó egészségnek örvendhessen. Mihelyt a beteg állapota megengedi, át fogtok költözni hozzánk.

A Megváltó feltámadásának szent napján a Gábor szívében is feltámadott egy új reménysugár jövőjét illetőleg.

— József főherczeg, ki mindenkor igyekszik nemzetünk kulturális érdekeit előmozdítani, rendkívül is eddig páratlan elismerésben s kitüntetésben részesített egy derék, szorgalmas iparost, nagybecsű találmányáért. Ez a szorgalmas, eszes, keresztyén gyáros, ki a főváros magyarosodásának is egyik buzgó előmozdítója, Nemencsek Jakab, kihez József főherczeg a következő magas elismerést intézte: „Nemencsek J. urnak Budapest. Ezzel bizonyítom, hogy saját gyártmányu fekete bőrkenőse a főherczegi istállók részére szállítatik és általam lószerszámok bekénésére használtatni elrendeltetvén, mindaddig jó sikerrel alkalmasnak bizonyult. Kelt Alcsu hon, stb. Báró Nyáry tábornok”. — Nemencsek gyártmányait kitüntette még a földmívelésügyi miniszter, a 69. honvéd zászlóalj kezelő bizottsága, gr. Teleky Gyula, gr. Szapáry Géza, gr. Károlyi Gyula, Angyalics G. pátriárka és többen. Nemencsek J. gyártmányainak egy lelkiismeretes gazda házából sem volna szabad hiányozniok. A megrendelőik figyelmébe ajánljuk Nemencsek J. mai számunkban levő hirdetését.

Lapunk kiadó-hivatalában megrendelhetők Nemencsek J. nagyhirű gyártmányai jutányos áron. Az árjegyzék kiadó-hivatalunkban betekinthető.

— Érdekes szépirodalmi lap indul meg a fővárosban, mely teljesen új irány harczosa leendő irodalmunkban. Csakugyan ideje már, hogy pangásnak indult irodalmunkat friss szellemi áramlat új ösvényre terelje. Az új lap czíme »ELET« leendő, s előfizetési felhívását lapunk nyíltterében találja az olvasó. Mondanunk sem kell, hogy a vállalat támogatását hazafias kötelességnek tartjuk.

— Vendéglősök és bortermelők figyelmébe ajánljuk „A legjobb borderítő szer” című hirdetésünket.

— Vettük a „Gondúzó” 28-ik számát és örvendőve tapasztaljuk, hogy a teljesen szerkesztett lap munkatársainak köre egyre tágul. A jelen számban ismét két jeles írók művével találkozunk; az egyik Beniczkyne Bajza Lenke, kazánk legkitünőbb regényírója, a másik pedig Erdélyi Gyula jó hírű regényírónk, kit olvasó közönségünk zamatos magyarsággal irt regényeiről ismer. A jelen szám érdekes tartalma a következő: „Az új főispán”, regény Tolnai Lajostól; „A régi pálya”, költemény Dalmady Győzöttől; „Róza vagy Viola”, irta Beniczkyne Bajza Lenke; „A végzet”, regény Margitay Dezsőtől; „Hogyan lett Ófaluból Újfalú?” egy község krónikája, Erdélyi Gyulától; „Székely támad, székel bánja”, történeti regény P. Szathmáry Károlytól; „A gránátköves aszszony”, Marlitt E. legújabb regénye, fordította Mártonffy Frigyes; „A végzetes levél”, humoresk. Ezeket követi a boríték érdekes tartalma. Figyelmeztetjük olvasóinkat e kitűnő lapra, mely ápril elsején harmadik évnegyedébe lépett és melyről lapunk mai számának nyílttéri rovatában bővebben van említés téve. A kiadó mindenkinek szolgálatváltványszámmal ingyen és bérmentve, ki e végre hozzá fordul.

Kiállítás a kiállítás előtt.

Bármily lázas érdeklődéssel várják is a fővárosiak az országos kiállítás napját, bármily nagyszerűnek ígérkezik is a kiállítás anyagi és erkölcsi sikere, mégis meg kell vallanunk, hogy a fővárosban már is gyönyörködhetünk egy kis kiállítási élvezetben.

Csoportokban áll egész napon át a nép a Gizella-tér és a Dorottya-utcában, s nem győzi bámulni Kertész Tódornak újlag nagyobbitott, ragyogó és érdekes kirakatait.

Tekintsük meg mi is, mert van ott mit bámulnunk, hát még ha benyitunk az üzletbe. Óriási üzlet az, egész labirint, melyben akár el is tévedhetünk, s bárhová fordítsuk is tekintetünket, mindenütt az ipar és művészet remekeit csodálhatjuk. Van ott a hasznos konyhai szerekig minden, úgy, hogy a ki bevásárlást akar tenni s idejét is akarja kímélni, hát az csak menjen Kertész Tódor üzletébe, ott egy ültő helyben megkaphat mindent, a mire csak szüksége van. Fegyverek, lovagló-eszközök, dohányzó-eszközök, kések, írószerek, fürdő-eszközök, a házi kényelem czikkei, fogas, ruha-aggató, széntartó, albumok, tréfás holmik, dominó, sakk s mindenféle társasjátékok, speciális elmes játékszerek, háztartáshoz szükséges tisztító vegyszerek, szódavízkesztők, borpincekezeléshez szükséges eszközök, a butortatot kiegészítő lakdíszek, japáni és chinai fa-, porcellán- és bronz-árak, stb.

Azonban saison-szerűségénél fogva most legérdekesebb a husvét-i ajándék-tárgyak kiállítása.

Kedves, művészi remek mindannyi, úgy, hogy képzeletünkben sem alkothatunk szeretteink számára külön meglepetéseket, mint a milyeneket Kertész Tódor üzletében találunk felhalmozva.

Bámulatos ügyességgel csinált gyönyörű husvét-i tojások, művészi kompozícióval, költői fantáziával alkotott öntöző-szerek a legkülönfélébb alakokban.

Azonban teljes leketetlenség ezt a káprázatos üzletet leírni, azt látni kell.

Ne is mulasszák el olvasóink, ha a fővárosba rándulnak, Kertész Tódor páratlan üzletét megtekinteni.

Kertész Tódor látogatóinak, ha nem is vásárlási szándékból mennek hozzá, a legszivesebben mutatja meg fényes üzletét, mely az ő szorgalmának, eszének s az egész magyar kereskedelemnek is nagy dicsőségére válik.

Budapest látogatóinak emlék- vagy szükségleti tárgyak bevásárlása czéljából ajánljuk Kertész Tódor legújabb nagy képes árjegyzékét.

Felölös szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Osodla, 1885. márczius 10.

(Vége.)

Én embertársaim iránt minden időben és helyen méltányos szoktam lenni s így e helyen sem mondom azt, a mit mások mondanak, t. i. hogy képviselői megbízatásáról csak felszólítás után reflektált s midőn ez későre megtörtént valahogy, bizonyos másolást vagy tollba-diktálást olvasott le kartársai előtt. Vagy tán ilyen és ennyi az emberbaráti szeretet és kölcsönös egymástbecsülés? Ex-jegyző urat pedig, ki kartársa becsületét orvul megtámadva, annak kisebbitésével legörömostebb foglalkozik, s ki mindenkint, különösen kartársai közül azokat kiknél az életjét észlelte, szereti a becselenség büzhődt posványába lerántani, — miután az aljas eljárásról, melyben mint főkolompos, ő játszotta az első és legnagyobb szerepet, oly régi idő óta csak most győződöm meg — csak annyit mondok: enyleglen multjával ott, hol a vallásos ténykedésnek felavatott helyet vétkével megsértette, miért bizonyos kerületből eltávoznia kellett s itt a szerencse kíséretében egy előnyösebb állomásba jutott, mely állásának szép jövedelmét azonban — miután a kenyér-irigység hóbertjának áldozatául esett — jelenben örömeire nem élvezheti.

Én, mint nem kárörvendő ember, a kivel szemben legnagyobb mértékben ellenszenvezett, most sem örvendek balsorsán, csak kifejezést adok azon véleményemnek, hogy elvette jutalmát.

Nevem törölése által pedig csak nevésségessé teszi magát, mivel erre hatalma nincs, és különben is tiszta ártatlanságot, bármint erőlködjek szokott gögősségével, soha be nem szennyezheti, mivel becsületem egy cseppet sem kisebb értékű a jegyző urnál. Egyébiránt a kollegiális barátságot mindazokkal, kik önként vagy rábeszélés következtében a testülettől külön válva, tagjai lettek ama csapatnak, egész életemre beszűntetem, annyival is inkább, mivel sem anyagi, sem pedig szellemi tekintetben egymásra elkerülhetlen viszálgyúnk nincsen. A jegyző ur pedig jól vigyázzon egészségére, nehogy saját neve töröltessék ki az élők könyvéből, mert már is csak mint élőhalott van kartársai között. Végül annyit mindig feltehet rólam, ha jól ismer, miszerint nem csak három forintért, hanem még harmincezerért sem kompromittálnám becsületemet.

Az iskolaszéki elnök ur pedig, ki 15 évig rejtgette e kosárba való mumust s ki gyengejét a nép előtt mindig az oldala mellett levő tanítók lenézésével palástolta, szokott nemeselelkűségével most — midőn különben is a csuszás-mászás korszakát éljük — vette elő azt kedvelt megyebírája guszttussért, hogy ezáltal is bebizonyítsa azt, hogy miképp igyekszik jutalmazni a tanítókat azon óriási fáradságukért, mit a tanítás körül egyedül csak ők tesznek. És ha tudni akarná a t. olvasó, hogy miért nyújtott e zugirat közlése által ellenfelemnek alkalmat az iskolaszéki elnök ur: erről ne tessék engem kérdezeni, mivel már akkor is, midőn még nem ismert, általam el nem szenvedhető okok miatt hatalmasan ellenkezett, hanem valahány kartársamat, kik ismerik természetét. Elnök ur

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért a szerk. felelősséget nem vállal

a tanítót „kutyá”-nak szokta czímezni; szerinte a tanító minden egyéb lehet, csak ember nem. Ezt igazolja azon körülmény is, hogy hat évi időtartam alatt ezen állomáson 5 tanító fordult meg, mivel elnök ur, feledve a maga generális mulasztásait, hiv és őszinte eljárásaikban színet nélkül gáncsolja azokat. Pedig községünkben mindennemű oktatásból csak a tanítóknak jut ki, különben...? Ezekhez járul még az, hogy a heti egyszerűbb templomi szolgálatok naponta 9-10 óra között tartatnak meg, mely idő épen az előadás derekára esik, s ez rettenetes hátrányára szolgál az iskolai oktatásnak.

Végül pedig — miután a különböző vallásfelekezeti tisztelt kollega urak közül azon időből csak kevésnek emlékszem becses nevére — ide jegyzem azon t. kartársak neveit, kik etanfolyamon jelen voltak s e nagyszerű eseményre emlékeznek s kikre szükség esetén hivatkozni fogok; mert bámulatosnak tűnik fel előttem az, hogy ily nagy testületben akad 15 oly tulzó, ki egy semmi fontossággal nem bíró dolgot rosszakarattalag félremagyaráz.

A nevek ezek: Bara György kántortanító, Ambrus Ferencz s. kántor, Nyisztor Miklós g. k. tanító, Ösech Lajos k.-t., Bartis Endre k.-t., Héjja József k.-t., Jakab Ferencz k.-t., Fülöp István k.-t., Bende László k.-t., Barthó Lajos tanító, Finta Gáspár k.-t., Hamar Bálint közs. tanító, Gál Antal k.-t. Ezek azon korosabb t. kartársak, kik e tanfolyamon minden bizonynyal jelen voltak.

És most álljanak itt miniszterileg, tanfelügyelői uton kiküldött akkori tanvezetők tek. Veres Sándor urnak ez ügyben hozzám intézett alábbi becses sorai.

Bartha Ágoston.

Kedves kollega ur!

Legelőször is bocsánatot kérek, hogy mult hó 19-én irt becses levelére ily későn válaszolhatok. Szolgáljon métségemre azon körülmény, hogy sokoldalú elfoglaltságom s az ebből eredő emberi erő feletti munka minden percemet igénybe veszi, s ha épen kijut is egy levélírási ideje az embernek, igen sokszor a legjobb akarat mellett is kikappon az ember fejéből. És most térjünk a dologra.

Az én munkakörömben 15 év oly nagy idő, kedves kollega ur! s csapás is annyi ért engemet az 1870. évi póttanfolyam óta, miképp nem volna csoda, ha emlékemből elmosódtak volna is azon idő egyes eseményei! De mégis emlékszem azon körülményre, melyet becses sorai által emlékembe hozva jelez, t. i. a napdíjak kiosztásánál egy alkalommal valami félreértéses eset fordult elő, hol bizonyos Nagy Ferencz nevezetű, ki a pénzosztáson nem volt jelen, díjának átvételére a kollega urat mint princípálisát kérte fel. Azonban, a mint bizonyosságra jöttünk a felől, hogy nevezett N. F., mint korábban beiratkozott, nem azon tizes csoportba tartozott, melyből illetéke számára fenntartott, hanem egy azt megelőzőbe, melyből osztakozó társai felhívására illetékét később fel is vette s ennek következtében a kollega urnál számára fenntartott 3 fnt 50 kr., mely N. F.-et nem illette, kollega ur által rögtön a zavar tisztázásakor kezemhez visszaszolgáltattott s mely, mint nem szándékos jelentőségű ügy, ez alkalommal minden téves félremagyarázható fenntartás nélkül végleg elintéztetett. S ha ez igazán könnyű esetet, melyet annyi év után talán épen az emberi ész feledni tudó természetére való számítással — a mint kollega ur írja — kartársai közül egyesek viselkedéséből nem röstellették a nyilvánosság elé hurcolni, mely zavarnak okozója kollega ur ugyis legkevésbé sem volt, hanem az, ki illetéke felvételével elhallgatott; ezzel semmit se törődjék, mivel becsületét ily szédelgéssel megrövidíteni hajszálnyt sem tudhatják.

Hogy pedig mindennemű kezelés és ügyelintézés egészen nyilvánosan, 50—50 ember jelenlétében történt, arról mindenki személyes meggyőződést szerezhetett. Valamint arra is visszaemlékezni lehet, hogy vezetőség alatt egyáltalában megbélyegző természetű dolog megoldatlan senkire sem maradt fenn, pedig ha lett volna ilyen, a tárgy csak megmaradt volna emlékemben.

Elvégre is nem nyomhatom el azon fájdalmamat, hogy tanító és tanító közt még ma is merülhet fel a községi ügyek miatt becsület-sértő dolog, holott ha valódi ok volna is egy vagy más esetben valamelyik kartársunkra neheztelünk, soha sem volna szabad nyilvánosságot elé hurcolni azt s ez által bontogatni azon várfalat, mely nemcsak egy személy, hanem mindnyájunk védelmére van építve, melyhez huszezer embernek van egyetemleges tulajdonjoga, s melynek rombolása tehát egy közkinos ellen intézett merénylet. Értem a tanítóit tekintélyt általában.

Végre, miután az ily s hasonló vad megbántásoknak és alaptalan megtámadásoknak a legnemesebb törekvés s hasznos foglalkozások mellett is egyiránt ki vagyunk téve, melynél engemet is egyik osztályos társául tekintsen kollega ur, ez az idő szellemében van, mely tanítóit pályánkon kijut bőven.

Még egyszer bocsánatot kérek válaszm kedelméért s a legszívesebb üdvözléssel vagyok

Hosszufaluban, 1885. márczius 8.

szerető kartársa:

Veress Sándor,
felsőnépiskolai igazgató.

Egy gyönyörű konsol tükörrel ingyen!!

Minden negyedévben egy érdekes tárgyat sorsolunk ki előfizetőink között ingyen, így az első negyedben egy faragványos konsolasztalt tükörrel sorsolunk ki. A kisorsolt tárgyak értéke sohasem lesz kisebb 80 forintnál.

A ki ezen kedvezményben akar részesülni, az fizessen elő április 15-ig az „Élet” című folyóiratra, mely teljesen új irodalmi irányt fog képviselni, s nagy felhőtést fog kelteni az irói körökben s a közönségnél.

Az „Élet” kiállítása diszes lesz, s minden hónapban egyszer jelenik meg, s előfizetési ára negyedévre csak 1 forint.

Előfizetések április 15-ig az „Élet” kiadóhivatalába: Budapest, VII. kerület, dohány-utca 54 sz. I. em. 14. ajtó alá intézendők.

A „Élet” szerkesztője egyik ismert írónk lesz „Unitarius” név alatt.

Az első szám április végén jelenik meg.

A „GONDÚZÓ”

szépirodalmi hetilap

f. évi ápril hó elsejével harmadik évnegyedébe lép és rövid fennállása óta, rendkívül dus és változatos tartalmánál fogva oly pártolásnak örvendő, mely az irodalom terén valóban páratlanul áll hazánkban.

A „Gondúzó” erkölcsöt nemesítő és lelket művelő, érdekesítő és gondokat űző olvmányaival kimeríthetlen tárházat képez családok és egyesek számára.

A „Gondúzó” munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Komócsy József, Kiss József, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vértesi Arnold, Kazár Emil, Éjszaki Károly, Endrődi Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prém József, Hentallér Lajos, Sziklay János, Reviczky Gyula, Palágyi Lajos, Léray Sándor, stb. stb.

A „Gondúzó” továbbá megkezdte „A gránátköves asszony”, Marlitt E. világhírű regényének közlését, egyedül jogosított magyar fordításban, mely regény egyszerre hat nyelven jelenik meg.

Végre pedig örvendő említjük meg, hogy Jókai Mór és Beniczkyne Bajza Lenke korszoros íróink ígérteit birjuk, hogy a „Gondúzó” számára írni fognak, mi által oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitűnőségeit csoportosítsuk lapunk körül.

A „Gondúzó” megjelen minden vasárnap 3¹/₂ ivnyi tartalommal és ára a bérmentes szétküldéssel együtt negyedévre csak 1 fnt 50 kr, félévre 3 fnt.

Mutatványszámmal mindenkinek szívesen szolgálunk ingyen és bérmentve, ki e végett hozzánk fordul.

Az előfizetési pénzek legezelszerűbben posta-utalvánnyal a „Gondúzó” kiadóhivatalába küldendők.

Székely Aladár,

a „Gondúzó” kiadó-tulajdonosa.
Budapest, dob-utca 14.

Április 2-án.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	98.15
Magy. papíráradék 5%	92.45
Magyar vasuti kölcsön	146.—
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	97.50
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	121.—
M. keleti vasuti államköt. III. „	107.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	102.—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	101.50
Temes-bánati földteherm. kötvény	101.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	101.50
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	100.—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	102.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	97.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	118.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	118.57
Osztrák járadék papírban	82.30
Osztrák járadék ezüstben	82.70
Osztrák járadék aranyban	108.—
1860. államsorsjegyek	138.75
Osztrák-magyar bankrészvény	860.—
Magyar hitelbank-részvény	296.25
Osztrák hitelintézet-részvény	293.70
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.80
20 frankos arany	9.81
Német birodalmi márká	60.65
London (2 havi váltókért)	124.30

A Pain-Expeller!

Tizenöt év alatt ezen rég bevált háziszerrrel csúsz, köszvény, stb.-nél elért szerencsés gyogyeredmények kezéskednek arról, hogy egy beteg sem fogja megbánni, ha eme figyelemztetés által egy kísérlet tételére birtott. A legtöbb családnál már készletben tartatik a valódi horgony Pain-Expeller. Ára ezen szigorúan szolid eredeti készítménynek igen mérsékelt, ugyanis palackonként 40 és 70 kr nagyság szerint, s a legtöbb gyógyszerárban készletben van. Hamisítvány kikerülése végett, tessék a gyárijegyre „horgony“-ra figyelni. Richter F. Ad. és társa. Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroszlán“ gyógyszerárban Niklasplatz 7.

A Richter-féle különlegességek Budapestben is, Török József gyógyszerárban, (királyutca 12. sz. a.) raktáron tartatnak. 6-6

ELADÓ

egy valódi Lovassy-faj 2¹/₂ éves tenyésztésre alkalmas kan; bővebb felvilágosítást nyújt Thamó András állatorvos Kézdi-2-2 Vásárhelyt.

HIRDETMEY.

A »csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság« részvényeseinek 1885. március 21-én tartott rendkívüli közgyűlése 1000 darab 25 forintos új részvény kibocsátása által alaptőkéjének 50,000 forintba leendő felemelését elhatározta a következő tervvel:

1. Az újonnan kibocsátandó részvény-kötvények szintén névre szólóknak és 18 évi tartamra 18 darab szelvényvel látandók el, mely szelvények 1885-től 1902-ig bezárólag állítandók ki.

2. Az új részvények aláírásánál elsőbbségi joggal bírnak a jelenlegi azon részvényesek, kik az intézet részvénykönyve szerint 1885. március 21-éig mint olyanok igazolva voltak, jelenlegi részvényeik száma erejéig, s csak a fennmaradandó és a régi részvényesek által alá nem írt részvények adatnak újonnan jelentkezőknek, de ezen esetben is, ha a

régi részvényesek ezen fennmaradt részvényekből alá akarnak írni, az újonnan jelentkezők előtt elsőbbségi joggal bírnak.

3. Az 1000 darab 25 frtos névértékű névre szóló részvény 28 frt 20 kr kibocsátási áron bocsátatik ki, oly formán, hogy a névértéken felüli összegből részvényenként 2 frt 20 kr a már képzett tartalék-alap emelésére, 1 frt pedig az intézet felszerelési költségeire fordítassék. Az aláírások ideje folyó év márczius hó 24-től ezen év április hó 20-ig bezárólag állapittatik meg; és pedig: a régi részvényeseknek jogukban áll bezárólag f. évi április 10-ig aláírni; április 10-től 20-ig a jelentkező új részvényesek írhatják alá a fennmaradó új részvényeket.

4. Az újonnan kibocsátandó részvények értéke részvényenként a következő időben és részletekben fizetendő:

- az aláíráskor 3 frt 20 kr,
1885. május 1—10-ig 5 frt — kr,
- „ június „ 5 frt — kr,
- „ július „ 5 frt — kr,
- „ auguszt. „ 5 frt — kr,
- „ szept. „ 5 frt — kr.

5. Az aláírt, de a kitűzött határidőig be nem folyt díjrészletek után 6% kammat fizetendő, és ha az a kitűzött határidőtől számított két hó alatt a késedelmi kamatokkal együtt be nem fizettetnek, az ily késedelmes részvényes a részvénye után befizetett részleteknek a tartalék-alap javára leendő elvesztése mellett, és pedig: a régi részvényes új részvényesi jogától, az új részvényes pedig társulati jogától megfosztottnak nyilvánittatik, s részvénye másnak adatik. Azonban késedelmezés esetén aláveti magát annak is, hogy a társaság igazgató-választmánya elvállalt kötelezettsége teljesítésére a perköltségek megtérítésével együtt törvény útján is rászoríthassa.

6. Az 1885-ik év végén mutatkozó tiszta nyereség 60%-a a régi és új részvény-birtokosok között akként fog felosztatni, hogy ebből 2/3-ad rész osztalék jut a régi, és 1/3-ad osztalék pedig az újonnan kibocsátott 1000 darab részvény birtokosainak.

Az azután következő években pedig az osztalék tekintet nélkül a régi és az új részvényekre, egyenlő arányban fog felosztatni.

7. Miután az új részvények után részvényenként 2 frt 20 kr azon tekintetből fizetetik be, hogy a régi 1000 drb részvénynek mai napig levő tartalék-alapját elérje, s ez által el is lévén érve, a régi és most kibocsátandó új részvények birtokosai a tartalék-alaphoz egyenlő jogokkal bírnak, valamint, hogy az intézet felszerelése czimén 1 ftot fizetnek részvényenként az új részvények után, az intézet felszerelési tárgyaihoz is a régi részvényesekkel egyenlő jogokat bírnak az új részvényesek.

A felszerelési költségképen részvényenként befizetendő 1 frtból fennmaradó összeg a tartalék-alaphoz csatoltatik.

8. A részvény-aláírási jegyek ezen tervvel alapján kivonatban állítandók ki.

9. Az aláírt részvény-jegyek a részvényeseknek az utolsó részlet befizetésekor fognak kézbesittetni.

A részvények aláírása a »csikszeredai takarékpénztár részvénytársaságnál« eszközölhető; a régi részvényesek azonban a nekik megküldendő aláírási iven is aláírhatnak, s ez esetben az aláírási iven 1885. április 10-ig, részvényenként 3 frt 20 krrel együtt, alattírt takarékpénztárhoz beküldendők.

A »csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság«-nak Csik-Szeredán, 1885. március hó 21-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Dr. Fejér Antal, Lázár Domokos,
titkár. (3—3) elnök.

A legjobb borderítő szer.

Egy elismert magyar, balatonvidéki borkereskedő feltalálta azon borderítő szer, mely a legtörőttebb és legzavarosabb bort is 3 nap alatt kristály fényessé teszi, a nélkül, hogy a borban utóíz vagy butellázásnál a legesekélyebb esapadékokat hagyna az üvegben. Ezen szer több pinczében használtatott s nagyobb vendéglőkben is 2 év óta a legnagyobb sikerrel használják. 5/10-es palack ára 2 frt 30 kr. Minden üveg használati utasítással küldetik.

Megrendelhető: Budapest a „Munkatárs“ kiadó-hivatala útján, IV. ker. 1—13 Lipót-utca 6. szám I. em. 12. ajtó.

A bőr új zománczát mindig megtartja.

JÓZSEF FÖHERCZEG

s a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és számos főúr, gazda és állatorvos a legnagyobb elismeréssel tüntette ki

Nemencsek J. és társa

kizárólagosan szabadalmazott találmányait, u. m.

fekete bőrkenőcs, 1 kilós bádogdobozban 1 frt 20 kr,
sárga „ 1 kiló 1 frt 60 kr,
géphajtó szíjkenőcs, 1 kiló 1 frt 40 kr,
velencei kettős bőrlakk, 1 liter 3 frt,
bőrmosó szappan, 1 nagy darab 1 frt,
állat-, gyógy- és pata-kenőcs, 1/2 kiló 2 frt,
fekete viasz, 1 nagy drb 1 frt, s a híres gyógyerejű
Szultana növényiszappan, 1 doboz 1 frt.

Nemencsek J. és társa

első magyar, kizárólag szabadalmazott, fekete bőrkenőcs, bőrlakk, állat-, állat-gyógy és pipere-szappan s gyógynövény pipere-szappan-gyára.

1—13

A fent kitett találmányokból kisebb mennyiség is megrendelhető.

Czím: Budapest, X. KÖBÁNYA, jászberényi-ut, Lázárház.

Miután igen sok visszaélés történik árúimmal, figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy egyedül a nálam rendelt és gyáramból küldött árúért vállalom felelősséget.

A cipő nem zsirosítja el a ruhát.

Öltönyszövetek

csakis tartós juhgyapjuból középtermetű férfiak számára.

3.10 méter	4 frt 96 krért jó juhgyapjuból,
egy	8 frt — krért jobb „
	10 frt — krért finom „
öltönyre	12 frt 40 krért egész finom „

Utazó-plaidek (nagy kendők) darabonként 4 frttól 5, 8, 12 frtig. Kiváló finom öltönyöket, nadrágokat, felöltőket, kabát- és esőköpeny-szöveteket, katonaposztót, abaposztót, egyenruha-posztót, kammgarn, chevot, trico, női és teke-asztali, peruvien, dosking szöveteket ajánl

Alapittatott

STIKAROFKY JÁNOS

1866-ban.

gyári raktára BRÜNNBEN.

Minták bérmentve küldetnek; a szabómester uraknak minta-kártyák bérmentlenül; postai utánvét melletti küldemények 10 frton felül bérmentesen.

Állandó posztó-raktárom van, mely több értéket képvisel 150,000 frtnál o. é., és így önként érthető, hogy nagy üzletemben sok 1—5 méter hosszú maradvány van s kénytelen vagyok az efféle maradványokat nagyon leszállított előállítási áron elpazarolni. Minden értelmes ember be kell hogy lássa, miszerint ily rövid maradványokból minták nem küldhetők; mert néhány száz minta-megrendelés folytán az efféle végekből semmi sem maradna, és így valóságos esalás, midőn némely posztós-czeg maradvány-mintákat hirdet, mert ilyen esetekben a minta-levágások egész végekből és nem maradványokból történnek, s az ilyen eljárások céljai könnyen is érthetők.

Nem tetsző maradványok felcseréltenek, vagy a pénz visszaadatik.

Levelék elfogadtatnak magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

9—20